

Z uvedeného znění § 1 jest patrné, že nikoli každé poskytnutí nějakého úkonu vojenským částem, i když jeho obsahem jest plnění, o němž jsou obsaženy předpisy v dalších ustanoveních cit. zák., tedy úkony v tomto zák. určené, jest vál. úkonem ve smyslu tohoto zák., za nějž přísluší náhrada podle tohoto zák., nýbrž jen takový úkon v cit. zákoně materiálně určený, jenž byl požadován a poskytnut pro účely částí ozbrojené moci nebo pro bezpečnostní opatření, nutná v zájmu vedení války. Nelze tedy za kriteria, jimiž jest vyčerpán obsah pojmu vál. úkonu ve smyslu cit. zák., za nějž přísluší náhrada podle tohoto zák., považovati jen skutečnosti, že bylo za války plněno vojenským částem a že předmětů, jež byly poskytnuty, vojsko skutečně užívalo nebo je spotřebovalo, nýbrž je ještě třeba, aby obsah plnění sloužil účelům částí ozbrojené moci, aby tedy obsah plnění byl požadován k tomu cíli, aby zabezpečil účely, jimž části ozbrojené moci měly sloužiti. Požadování úkonů, jež nebyly vyžádány k tomuto cíli, není pak požadováním úkonů válečných, za něž přísluší náhrada podle zák. o vál. úkonech, nýbrž požadováním jinakým, svémocným, za nějž osoba úkony ony poskytující, neplníc úkonů válečných ve smyslu cit. zák. čl. LXVIII:1912, nebude moci požadovati na vojenské správě náhrady podle zákona o vál. úkonech a v řízení předepsaném podle tohoto zák.

Uvádí-li proto stížnost jen, že bylo za války plněno vojenským částem a že předmětů, jež byly poskytnuty, vojsko skutečně užívalo nebo je spotřebovalo a vydalo na ně stvrzenky, nedovozujíc nikterak, že plnění to bylo požadováno k tomu cíli, aby zabezpečilo účely, jimž části ozbrojené moci měly sloužiti, nemůže míti proti nař. rozhodnutí úspěchu.

Č. 12.052.

Pozemková reforma (Podk. Rus): * Ustanovení § 10 zák. č. 43/1930 Sb., že úmluvy o pastvě, pokud odporují tomuto zákonu, jsou neplatné, nevztahuje se na dohody o poplatcích za užívání (§ 7 odst. 1 cit. zák.).

(Nález ze dne 1. října 1935 č. 18.386/35.)

V ě c: Obec V. proti okresnímu úřadu v Berehově o pastevní poplatky.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. úřad v Berehově přiznal výměrem z 20. května 1930 Valentinovi F. a soudruhům z Č. právo společné pastvy na půdě ležící v obvodě obce Č., patřící st-lce, obci V.

V prosinci 1932 vydal starosta obce Č. výměr (bez data), v němž uvedl, že na základě zjištění, že poplatky za užívání pastviny té nebyly stanoveny ve smyslu odst. 1 § 7 zák. z 27. března 1930 č. 43 Sb. dohodou, ustanovuje výši poplatků pastevních podle § 9 zák. č. 43/1930 Sb. Poplatky za výpas dobytka, druhem a počtem ve výměru blíže uvedeného, jenž jest majetkem uživatelů pastvin z obce Č., na pastvině ve výměře 107 kat. jiter (142 m. j.) určen byl ve smyslu odst. 3 § 7 cit. zák. v nejvýše stanovené míře 15 Kč za 1 kat. jitra, v celkové výši 1.605 Kč.

Z rozhodnutí toho odvolala se st-lka. Nař. rozhodnutím vyhověl žal. úřad jen z části tomuto odvolání a výměr obecního starosty z Č. pozměnil v tom smyslu, že výši předepsaných pastevních poplatků za rok 1932 zvýšil na 2.125 Kč. V důvodech uvedl, že přezkoušel námitky odvolání a zjistil, že pastvina obce V., ležící v katastru obce Č., měří ve skutečnosti 135 kat. jiter, tudíž při výši pastevních poplatků vzatých k výpočtu a stanovených přesně podle zákonitých sazeb, stanovených v odst. 3 § 7 zák. č. 43/1930 Sb., bylo nutno celkový předpis pastevních poplatků úměrně zvýšiti. Námitku odvolatelů stran stanovení výše poplatků z pastviny v dohodě s uživateli této, a to na základě učiněné dohody z roku 1926, nebylo možno vzíti v úvahu, jelikož podle § 10 zák. č. 43/1930 Sb. veškeré úmluvy týkající se pastevního období 1930—1932, pokud odporují tomuto zákonu, jsou neplatné.

O stížnosti uvážil nss toto: — — —

Stížnost namítá, že nař. rozhodnutí je nezákonné, ježto strany se o výši poplatků za pasení dohodly a nebylo proto podle zák. opětne citovaného důvodu, aby poplatky ty byly úřady stanoveny. Žal. úřad se prý mylí, vyslovil-li, že dohody o výši poplatků za pasení jsou neplatné. Za neplatné prohlašuje zák. v § 10 jen dohody, které se protíví zákonu; dohoda, která o výši poplatků byla uzavřena mezi st-lkou jako majitelkou pastvin a občany z Č., se však zákonu nepříčí. O této námitce uváženo:

Žal. úřad vyslovil, že nemůže se zabývatí námitkou odvolání, že výše poplatků byla mezi stranami dojednána dohodou z roku 1926 proto, poněvadž podle § 10 cit. zák. veškeré dohody týkající se pastevního období 1930—1932, pokud odporují tomuto zák., jsou neplatné. Poněvadž šlo jen o poplatky pastevní a stěžující si obec již v odvolání uváděla, že pastevní poplatky byly v roce 1926 ujednány na 8.400 Kč a od té doby stále placeny, a v konečné prosbě žádala, aby zrušen byl výměr, jímž starosta výši poplatků stanovil, a nařízeno bylo další placení podle smlouvy, t. j. 8.400 Kč, nemůže býti pochybnosti o tom, že žal. úřad vychází z právního názoru, že se § 10 zák. 43/30 Sb. vztahuje i na dohody o poplatcích za užívání pastvin. Toto právní nazírání je však mylné.

Paragraf 10 cit. zák. zní: Úmluvy o pastve pre pastevné obdobie 1930—1932 sú neplatné, nakoľko odporujú tomuto zákonu. Mluví tedy ustanovení to jen o úmluvách o pastvě, t. j. o způsobu a rozsahu pasení, nikoli o úmluvách o výši poplatků za pasení. Přihlédnutí je i k ustanovení § 7 cit. zák., který jedná o poplatcích za užívání pastvin. V odstavci 1 je stanoveno, že poplatky ty určí se dohodou. V odstavci 2 se praví, že když nedojde k dohodě, platí nejvyšší sazby dále tam uvedené. Paragraf 9 ustanovuje, že mimo případ dohody předepíše a vybere poplatky v § 7 uvedené starosta obce, v jejímž obvodu pastviny jsou.

Z těchto ustanovení se podává, že zákon v první řadě ponechává stranám na vůli, aby se o výši pastevních poplatků dohodly. Dohodnou-li se, není starosta oprávněn vůbec poplatky předpisovati a vybíratí. Oprávnění toho nemá zřejmě ani tehdy, jestliže strany se dohodly na poplatcích vyšších, než jaké jako nejvyšší sazby jsou podle § 7 odst. 2 určeny, ježto zák. dohodě stran po té stránce neklade vůbec omezení. Je-li tomu tak, a opak nelze vyvoditi ze žádného ustanovení cit. zák., pak ovšem nelze se dopátrati toho, v čem by dohoda o poplatku za uží-

vání pastvin mohla cit. zák. odporovati, což je dalším důkazem toho, že cit. § 10 se na dohody, týkající se poplatků za pasení, nevztahuje.

Žal. úřad, který má za to, že ustanovení to platí i pro dohody o poplatcích za pasení, je tedy v právním omylu. Pro tento právní omyl opomenul žal. úřad vyšetřiti, zda tvrzení st-lky již v řízení vznesené, že strany se o výši poplatků za pasení dohodly, odpovídá skutečnosti či nikoli. To je však pro otázku zákonitosti nař. rozhodnutí rozhodující, ježto předpis resp. určení poplatků starostou podle § 9 je přípustný jen tehdy, jestli se strany o výši poplatků nedohodly. Zůstala tedy skutková podstata neúplnou a neúplnost ta zaviněna byla mylným názorem právním. Proto bylo nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.053.

Živnostenské právo: * Podnik, prohlášený podle § 4 zák. č. 438/1919 Sb. za elektrický podnik všeužitečný, není již na základě tohoto prohlášení oprávněn zřizovati domovní přípojky k svému vedení, nýbrž potřebuje k tomu zvláštní koncesi elektroinstalátérskou podle § 1 min. nař. č. 41/1883 ř. z.

(Nález ze dne 1. října 1935 č. 18.398/35.)

Prejudikatura: Boh. A 11.865/35.

Věc: Dr. Ing. Armin W. v B. (adv. Dr. Veleoslav Wahl z Prahy) proti zemskému úřadu v Brně o přestupky živnostenského řádu.

Výrok: Stížnosti se zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměry okr. úřadu v Uh. Hradišti z 5. dubna 1932 a z 19. listopadu 1932 byl st-l jako zodpovědný zástupce Západomoravských elektráren, akc. spol. v Brně uznán vinným přestupkem § 40 živn. řádu, jehož se dopustil tím, že připustil, aby Západomoravské elektrárny zřídily a udržovaly v U. t. zv. okresní správu jako vedlejší závod, aniž si k tomu vyžádaly schválení živn. úřadu; st-l byl v prvním případě odsouzen k peněžní pokutě 300 Kč ev. 30 dnům vězení a v druhém případě k peněžní pokutě 500 Kč ev. 50 dní vězení. Odvolání st-lova byla nař. rozhodnutími zamítnuta.

Jednaje o stížnostech, do rozhodnutí těch podaných, vycházel nss z těchto úvah:

Skutkový základ obou nař. rozhodnutí je nesporný. Západomoravské elektrárny byly výnosem min. prací z 8. dubna 1921 podle § 4 zák. č. 438/19 Sb. o soustavné elektrisaci prohlášeny za podnik všeužitečný a bylo jim k zásobování elektrickým proudem přikázáno území západní Moravy včetně okresu uhersko-hradištského. Vedle toho byla těmže elektrárnám k jejich žádosti výměrem zem. správy politické v Brně z 5. července 1927 na základě § 1 min. nař. z 25. března 1883 č. 41 ř. z. udělena koncese ke zřizování veškerých zařízení elektrických jak pro výrobu, tak i rozvádění proudu bez ohledu na výkon a druh elektrického díla, a jako náměstek pro výkon této koncese byl schválen Dr. Ing. Armin W., centrální ředitel podniku, dnešní st-l. V U. zřídila jmenovaná